

1854. að bæta brauðin á Íslandi, því að mál þetta er nú meira áríð-
23. marz. andi síðan að betri kennsla er komin á með prestaskólanum.

12. apríl. **2. Brjef innanríkisstjórnarinnar til stiptamtmannsins um gangverð á útlendum peningum á Íslandi.**

Stiptamtmaðurinn hafði sent innanríkisstjórninni uppástungu frá landfóetanum um að breyta verðlagi á útlendum peningum, sem teknir eru í inngjöld í jarðarbókarsjóðinn, og líka beðið þess, að sendar væru metaskálar og lóð til þess að útlendir peningar yrði vegnir, og fundið, hvort þeir hefðu rjetta vigt.

Eptir að fjárstjórn ríkisins hafði sagt álit sitt um þetta mál, hefur innanríkisstjórnin lagt eptirfylgjandi verðlag á útlenda peninga, þegar þeir hafa fulla vigt, á móti dönskum peningum:

1 rd. 84 sk. fyrir spánskan pjástur,

1 rd. 71 sk. fyrir fimmfrankapening,

1 rd. 94 sk. fyrir svenska spesíu,

1 rd. fyrir lóðið í frönskum laufdölum (6 Livres), hollenzkum þriggja gyllina peningum, tveim þriðjungum (Zwei-Drittler) í Hamborg og hollenzkum Albertsdölum;

80 sk. fyrir lóðið í tveim þriðjungum (Zwei-Drittler) úr *Mecklenburg*, *Lüneburg* og Saxlandi.

2 rd. 4 sk. fyrir engelska krónu.

Verðlag á gullpeningum skal ekki setja hærra en 32 sk. fyrir franka í frönskum gullpeningum, eða 6 rdi. 64 sk. fyrir 20 franka pening, og ekki meira en 8 rdi. 40 sk. fyrir enskan „sovereign.“

15. apríl. **3. Lög um siglingar og verzlun á Íslandi¹.**

Vjer Friðrik hinn Sjöundi, o. s. frv.: Lög þessi hefur ríkisþingið fallizt á og Vjer staðfest með samþykki Voru:

1. gr. Eptirleiðis skal öllum innanríkiskaupmönnum vera

¹) Ástæður fyrir lögum þessum eru prentaðar í Nýjum Fjelagsritum, 14. ári.

heimilt að taka utanríkisskip á leigu, og hafa til verzlunar sinnar á Íslandi, þó skulu þeir gæta þess, sem fyrir er mælt í lögum þessum. 1854.
15. apríl.

2. gr. Utanríkisskipum skal einnig leyft vera að hleypa inn á þessar hafnir á Íslandi: Reykjavík, Vestmannaeyjar, Stykkishólm, Ísafjörð, Akureyri og Eskifjörð, þó ekki hafi þegar Danakonungs leigt þau. Þó eiga skipstjórar, undir eins og þeir koma, að gefa lögreglustjóranum það til vitundar, og sjeu þeir ekki útbúnir með tilhlýðileg heilbrigðisskýrteini, verða þeir að láta rannsaka heilsufar skipverja, og í öllu hegða sjer eptir því, sem yfirvaldið segir fyrir. En ekki mega þeir selja neitt af farminum, nje kaupa aðrar vörur en þær, sem skipverjar þurfa sjálfir til nauðsynja sinna eða skips síns, fyrri en þeir hafa fullnægt skilmálum þeim, sem settir eru til að geta verzlað, og einkum útvegað sjer íslenzkt leiðarbrjef, og skal yfirvaldið hafa vandlega gætur á þessu.

3. gr. Svo skal einnig utanríkismönnum leyft vera hjeðan í frá að sigla upp öll löggild kauptún á Íslandi og verzla þar. Þó eiga öll utanríkisskip, sem koma beinlínis frá útlöndum, að koma fyrst inn á einhverja af höfnun þeim, sem nefndar eru í 2. grein, áður en þau sigla upp aðrar hafnir á landinu, svo að þess verði gætt, sem boðið er í tjeðri grein. Einnig mega utanríkismenn eins og innanríkismenn flytja vörur hafna á milli á Íslandi, og eins fara kaupferðir milli Íslands og annara landa Danaveldis, þó má ekki hafa utanríkisskip 15 lesta og þaðan af minni til vöruflutninga, hvorki hafna á milli á Íslandi, nje milli Íslands og hinna hluta ríkisins. Að öðru leyti mega bæði utanríkis- og innanríkismenn, án þess að vera bundnir við nokkurn tíma, selja vörur sínar eða leggja þær upp til sölu hjá fastakaupmönnum á öllum löggildum kauptúnun á Íslandi, og eins verzla við landsbúa í 4 vikur, þó einungis af skipi, á þann hátt, sem fyrir er skipað um verzlun lausakaupmanna, og má verzlun þessi ekki fara fram á landi, hvorki í byrgjum, húsum, tjöldum, nje nokkru öðru skýli.

4. gr. Allir, hvort þeir eru innlendir eða útlendir, sem ætla að verzla á Íslandi, og flytja þangað eða þaðan vörur, eiga

1854. að kaupa íslenzkt leiðarbrjef fyrir hvert skip, er þeir hafa til
 15. apríl. slíkrar verzlunar, og hverja ferð. Á leiðarbrjefinu skal standa
 nafn skipsins, heimili þess og stærð, og einnig nafn skipstjóra,
 og skal útgjörðarmaður skipsins vitna að þetta sje rjett, og
 hinn danski verzlunarfulltrúi, þar sem nokkur er, en annars
 yfirvaldið á utanríkisstöðum, eða tollheimturáðið á innanríkis-
 stöðum staðfesta þann vitnisburð. Þegar leiðarbrjefið er keypt
 handa skipi, sem fer til Íslands, gildir það fyrir ferðina þang-
 að, fyrir ferðir hafna á milli á Íslandi — ef skipið ekki um
 leið fer til annarar hafnar erlendis — og fyrir ferðina aptur til
 einhverrar hafnar fyrir utan Ísland.

Ef leiðarbrjef er keypt á Íslandi fyrir skip, sem annaðhvort
 á þar heima og fer þaðan, eða sem komið er til Íslands leiðar-
 brjefslaust, en er tekið á leigu af kaupmanni, sem býr þar, þá
 gildir leiðarbrjefið fyrir ferðina frá Íslandi og til Íslands aptur,
 ef skipið kemur aptur áður en 9 mánuðir eru liðnir frá því að
 það fór af stað. Þegar öðru vísi er ástatt, og leiðarbrjef er
 keypt á Íslandi, og einkum þegar skipstjóri, sem kominn er
 leiðarbrjefslaus, vill kaupa það, til þess að geta verzlað fyrir
 sjálfan sig, og flutt farn frá Íslandi, gildir leiðarbrjefið að
 eins fyrir þær ferðir, sem farnar eru hafna á milli á Íslandi,
 og fyrir ferðina frá landinu.

5. gr. Íslenzk leiðarbrjef fást hjá stjórn innanríkismálanna,
 hjá hinum dönsku verzlunarfulltrúum í heldri kaupstöðum í
 Norðurálfunni, þeim er við sjó liggja, hjá lögreglustjórunum á
 þeim 6 höfnum á Íslandi, sem að framan eru nefndar, og hjá
 landfóetanum á Færeyjum.

Þegar búið er að nota leiðarbrjefin, og skipið ætlar til út-
 landa, skal skila þeim til lögreglustjórans á þeim stað á Íslandi,
 sem skipið fer seinast frá, en ef skipið fer til Danmerkur eða
 hertogadæmanna, til tollheimtumannsins á þeim stað, þar sem
 skipið leggur inn og segir til farms síns, og í Altóna til forseta
 bæjarstjórnarinnar.

6. gr. Fyrir sjerhvert íslenzkt leiðarbrjef, sem gefið er út
 samkvæmt ákvörðunum þeim, sem getið er í 4. gr. laga þess-
 ara, skal greiða 2 rda. gjald af hverju lestarrúmi í skipinu eptir

1851.

15. apríl.

dönsku máli, hvort heldur það er innlent eða útlent, og hvort heldur það hefur nokkurn farm eða ekki, eða hver farmur, sem á því er, og skal gjald það greiða áður en leiðarbrjefið er látið af hendi.

Þar á móti er afnumið leiðarbrjefagjald það, sem áður hefur verið, gjald það, einn af hundraði, sem hingað til hefur verið greitt, þegar íslenzkar vörur voru fluttar úr Danmörku, og sömuleiðis gjald það, 2 rd. 32 sk. af hverri lest, sem hingað til hefur verið greitt af þeim skipum, er flutt hafa vörur frá Íslandi til útlanda.

7. gr. Ef skipið á heima í því ríki, þar sem lagður er hærri tollur á dönsk skip og farma þeirra en á þau skip, sem eiga heima í ríkinu sjálfu, ákveður konungur, hvort og að hve miklu leyti borga skuli fyrir þau aukagjald til ríkissjóðsins fram yfir það, sem til er tekið í 6. gr. hjer að framan.

8. gr. Hver sá utanríkismaður, sem frá útlöndum siglir til Íslands til verzlunar, skal, auk leiðarbrjefs, hafa vöruskrá, sem skýrir greinilega frá farminum, og skal hún vera staðfest af hinum danska verzlunarfulltrúa, ef nokkur er þar, en annars af yfirvaldinu; sömuleiðis skal hann hafa fullgild skilríki fyrir því, að hvorki mislingar, nje bóla, nje aðrar næmar sóttir gangi þar sem skipið fer frá, eða meðal skipverja, og skulu skilríki þessi einnig vera staðfest af danska verzlunarfulltrúanum eða yfirvaldinu. Fyrir hvern flokk um sig af staðfestingum þessum, og eins fyrir þá, sem nefnd er í 4. gr. laga þessara, á danski verzlunarfulltrúinn 6 sk. af hverri lest, sem skipið tekur, eptir dönsku máli. Slíka vöruskrá skulu einnig þau skip hafa meðferðis, sem eptir 2. gr. laga þessara vilja verzla með vörur, sem þau flytja til Íslands.

Skip þau, sem koma til Íslands frá tollstöðum í ríkinu, mega í stað vöruskrár nota tollskrár þaðan sem þau fara, en dönsk skip, sem frá útlöndum sigla til Íslands, verða að hafa vöruskrá og heilbrigðis skýrteini, eins og áður er sagt um utanríkisskip.

Jafnskjótt og skipið hefur hafnað sig á Íslandi, skal sýna lögreglustjóranum bæði leiðarbrjefið og hin önnur skilríki, sem

1854. nú voru talin, og ritar hann á þau; á hann fyrir það 16 sk.
 15. apríl. af lestarrúmi hverju í skipinu eptir dönsku máli, ef skipið er að fullu affermt eða fermt innan hans lögdæmis, en ef skipið affermir eða fermir í höfnum, sem ekki liggja undir sama lögdæmi, skal greiða helming af tjeðu gjaldi til lögreglustjórans á hverjum stað, þar sem skipið er affermt eða fermt.

Á hverjum stað, þar sem nokkuð er fermt eða affermt, skal gefa lögreglustjóranum skýrslu um það. Allt, sem affermt er, skal rita á vöruskrána eða tollskrána, en á seinasta staðnum, sem skipið kemur á, skal skila þessum skjölum til lögreglustjórans, er sendir þau til stjórnar innanríkismálanna.

9. gr. Öll afbrigði gegn reglum þeim, sem framan eru taldar, nema stórglæpir sje, svo sem svik og falsan, varða 10 til 100 rda. sektum til fátækra sjóðs á þeim stað, en sjeu þau ítrekuð, þá tvöfalt meira, og má ganga svo eptir sektunum, að leggja löghald á skip og farm, og selja á uppboðsþingi svo mikið af farminum, sem þarf í sektargjald og málskostnað.

10. gr. Að öðru leyti eru þeir utanríkismenn, sem sigla til Íslands, skyldir að hegða sjer eptir lögum þeim, sem þar gilda, einkum að því er verzlun snertir, og á stjórn innanríkismálanna að sjá um, að prentað verði bæði á danska og frakkneska tungu ágrip af hinum helztu ákvörðunum um verzlunina á Íslandi, og skal festa ágrip þetta við sjerhvert íslenzkt leiðarbrjef. Sjerhver lögreglustjóri á Íslandi skal sjá um, að utanríkismenn gæti þeirra lagaboða sem þá snerta.

11. gr. Konungurinn hefur í hyggju að ákveða gjör og birta þær breytingar á forminu á því, hvernig fá megi og nota íslenzk leiðarbrjef, sem þörf er á, þegar öllum innanríkiskaupmönnum nú er leyft að taka utanríkisskip á leigu og utanríkismönnum að verzla á Íslandi, eptir því í hverju skyni leiðarbrjefið er veitt.

12. gr. Lög þessi fá gildi 1. dag aprílmánaðar 1855.
 Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.